



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve spojených věcech žalobce **M. H.**, zastoupeného JUDr. Václavem Faltýnem, advokátem se sídlem v Domažlicích, náměstí Míru 143, PSČ 344 01, proti žalovanému **Generálnímu ředitelství cel**, Budějovická 7, Praha 4 (dříve **Celní ředitelství Hradec Králové**), v řízení o žalobách proti rozhodnutím Celního ředitelství Hradec Králové ze dne 6. srpna 2010, č.j. 10050/2010-060100-21 a č.j. 10046/2010-060100-21, t a k t o :

I. Žaloby s e z a m í t a j í.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce napadl včas podanými žalobami shodného obsahu shora označená rozhodnutí žalovaného, kterými zamítl žalobcova odvolání proti rozhodnutím Celního úřadu Náchod ze dne 11. ledna 2010, zn. 11700-126400-013 a zn. 11698-126400-013. Těmito rozhodnutími Celní úřad Náchod zamítl žalobcovy žádosti o vrácení antidumpingového cla zaplaceného na základě dodatečných platebních výměrů Celního úřadu Náchod ze dne 10. července 2009, č.j. 6224/09-126400-013 a č.j. 6225/09-126400-013, a antidumpingové clo nevrátil.

Z odůvodnění napadených rozhodnutí vyplynul názor žalovaného, že žalobcův požadavek na vrácení zaplaceného antidumpingového cla dle čl. 236 Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. 10. 1992, kterým se vydává Celní kodex Společenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Celní kodex“), musel být odmítnut s ohledem na znění prvního pododstavce odst. 1 tohoto článku, podle něhož se dovozní nebo vývozní clo vrátí, jestliže se zjistí, že v době, kdy bylo zaplacen, nebyla jeho částka dlužná ze zákona. Clo je pak dlužné ze zákona, jestliže celní dluh vznikl za podmínek stanovených kapitolou 2 hlavy VII Celního kodexu a jestliže částka tohoto cla mohla být určena použitím celního sazebníku Evropských společenství v souladu s ustanoveními hlavy II Celního kodexu. Tento svůj závěr podpořil žalovaný odkazem na rozsudek Soudního dvora z 20. 10. 2005 ve věci C – 247/04 (dále jen také „Rozsudek“). Uvedené podmínky byly v žalobcově případě dle žalovaného nepochybně naplněny, tedy clo bylo v době zaplacení dlužné. Nevrátit je by tedy bylo možné pouze tehdy, pokud by se pravomocně prokázalo, že nárok na zaplacení cla nevznikl. Žalovaný připustil, že v době, kdy k zaplacení cla došlo, byly dodatečné platební výměry, kterými bylo doměřeno, neplatné. Tato neplatnost je však dle jeho názoru s ohledem na vznik celního dluhu irelevantní. Pokud totiž částka dovozního nebo vývozního cla zůstává dlužná ze zákona ve smyslu prvního pododstavce odst. 1 čl. 236 Celního kodexu, i když nebyla sdělena dlužníkovi v souladu s čl. 221 odst. 1 Celního kodexu, je dlužná i v případě, že u platebního výměru byla ověřena neplatnost.

S těmito závěry žalobce v žalobách nesouhlasil, napadená rozhodnutí považoval za nesprávná a nezákonná, stejně jako procesní postup celních orgánů, jenž jejich vydání předcházelo.

Úvodem žalob nejprve stručně popsal průběh správních řízení ve věci i ve věcech souvisejících. Celní úřad Náchod vydal dne 10. července 2009 pod zn. 6224/09-126400-013 a 6225/09-126400-013 dodatečné platební výměry, jimiž uložil žalobci povinnost uhradit antidumpingové clo v souvislosti s dovozem zboží propuštěného do režimu volného oběhu. Dodatečně vyměřené clo žalobce zaplatil a proti dodatečným platebním výměrům podal odvolání. Ještě před skončením odvolacích řízení Celní úřad Náchod ověřil neplatnost dodatečných platebních výměrů a to s účinky od 7. 12. 2009. Z toho dle žalobce plyne, že clo nebylo v době jeho zaplacení dlužno a jako takové musí být dle čl. 236 odst. 1 Celního kodexu vráceno a pokud k tomu nedošlo, jsou rozhodnutí celních orgánů nezákonná.

Žalobce poukázal na skutečnost, že Celní úřad Náchod odůvodnil svá rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vrácení cla tím, že dříve zaplacené clo použil bez dalšího na úhradu cla nově vyměřeného a předepsaného novými platebními výměry ze dne 7. prosince 2009, zn. 11466/09-126400-013 a zn. 11467/09-126400-013, jen proto, že clo bylo nově vyměřeno ve stejné výši jako původně a bylo splatné pod stejným variabilním symbolem. Tento názor označil žalobce za nesprávný a v odvoláních s ním polemizoval.

Žalovaný ale postavil svá rozhodnutí o zamítnutí odvolání na zcela nové právní úvaze. Konkrétně na tom, že v dotčeném případě bylo antidumpingové clo v době jeho zaplacení dlužno ze zákona, neboť celní dluh podle Celního kodexu vznikl a částka cla byla určena použitím celního sazebníku Společenství, to vše s odkazem na shora citované rozhodnutí Soudního dvora. V souvislosti s tím žalobce namítl, že mu žalovaný nedal možnost se před vydáním napadených rozhodnutí vyjádřit k zamýšlenému novému právnímu posouzení celé věci, čímž procesně zásadním způsobem pochybil a toto pochybení mělo za následek nezákonnost napadených rozhodnutí.

Pokud by žalobce před vydáním žalovaných rozhodnutí věděl, že je žalovaný hodlá postavit na uvedených právních úvahách, pak by uplatnil v odvoláních veškeré své námitky, které uplatnil v odvolacích řízeních proti dodatečným platebním výměrům Celního úřadu Náchod ze dne 10. 7. 2009. Již v odvoláních proti uvedeným dodatečným platebním výměrům, u nichž byla ověřena následně jejich neplatnost, totiž namítal, že antidumpingové clo v dotčeném případě ze zákona dlužno není. Uvedl proto, že veškeré odvolací námitky uplatněné v uvedených odvoláních proti dodatečným platebním výměrům Celního úřadu Náchod ze dne 10. 7. 2009 z opatrnosti uplatňuje také jako žalobní důvody.

Dále žalobce vyjádřil přesvědčení, že napadená rozhodnutí žalovaného jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Tvzení, že částka antidumpingového cla byla určena použitím celního sazebníku Společenství, nebylo žalovaným vůbec podloženo a zdůvodněno, když navíc se jedná i o tvzení nesprávné a neúplné. Soudní dvůr totiž v Rozsudku dodal, že částka cla musí být stanovena v souladu s ustanovením hlavy II Celního kodexu, což žalovaný zcela opominul a v tomto směru se v odůvodnění rozhodnutí nijak nevyjádřil.

V další žalobní námitce žalobce uvedl, že přezkoumávaná rozhodnutí jsou nesprávná a nezákonná také z důvodu nesprávného právního posouzení žalovaným. Rozsudek, o který své názory opřel, dle žalobce na daný případ nedopadá. Byl vydán ve věci, kdy pouze nedošlo k řádnému sdělení výše cla celnímu dlužníkovi. V dané věci, pokud by clo skutečně bylo dlužno ze zákona (což žalobce odmítá), jde o to, že na základě neplatného platebního výměru vůbec nebylo možno zapsat clo do evidence, neboť podkladem pro zápis cla do evidence je až existující platební výměr. Neexistoval tedy žádný právní titul pro zaevidování cla. Nebylo postaveno najisto, že je clo skutečně ze zákona dlužno. Celní orgány tak nejprve přinutily žalobce nesprávným úředním postupem clo zaplatit, a když se ukázalo, že postupovaly nezákonně, nechťjí mu clo vrátit s tím, že je údajně dlužno ze zákona. Takový postup žalobce považoval za absurdní a neudržitelný.

Navrhl proto, aby krajský soud žalobami napadená rozhodnutí žalovaného zrušil a věci mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný podal k žalobám vyjádření. Uvedl, že vycházel z předpokladu, že prvoinstanční a druhoinstanční rozhodnutí tvoří jeden celek. V napadených rozhodnutích vyjádřil svůj právní názor na věc a doplnil tak další argument, proč nelze žádostem žalobce vyhovět. Z ničeho mu pak nevyplývá povinnost seznamovat žalobce se svými právními názory před vydáním rozhodnutí. Tvzení o procesním pochybení v tomto směru tedy odmítl.

Dále se žalovaný podrobně vyjádřil k námitkám žalobce, které byly obsaženy v jeho odvoláních proti dodatečným platebním výměrům Celního úřadu Náchod ze dne 10. 7. 2009, přestože tyto důvody dle jeho názoru s posuzovanou věcí nesouvisí, neboť se týkají vlastního vyměření antidumpingového cla a nikoli jeho vrácení. K tomu krajský soud považuje za vhodné již na tomto místě konstatovat, že z důvodů níže rozvedených není potřebné tuto část vyjádření žalovaného k žalobám podrobněji zmiňovat.

Ohledně použití celního sazebníku Evropských společenství stačí dle žalovaného v souladu s Rozsudkem konstatovat, že antidumpingové clo je podle něho zahrnuto v souladu s čl. 20 odst. 3 písm. g) Celního kodexu jako „další sazební opatření vyplývající z jiných právních předpisů Společenství“. V tomto případě je oním předpisem Nařízení rady (ES) č. 1858/2005 ze dne 18. 11. 2005, kterým se ukládá konečné antidumpingové clo z dovozu ocelových lan a kabelů pocházejících z Čínské lidové republiky, Indie, Jihoafrické republiky a Ukrajiny na základě přezkumu nařízení před pozbytím platnosti podle čl. 11 odst. 2 Nařízení (ES) č. 384/96, ve znění pozdějších předpisů. Hlava II Celního kodexu se vedle společného celního sazebníku (kapitola 1) věnuje ještě původu zboží (kapitola 2) a celní hodnotě (kapitola 3). Celní hodnota již byla stanovena při celním řízení, kdy bylo zboží propuštěno do volného oběhu. Původ zboží je předmětem sporu mezi žalobcem a žalovaným, nicméně žalovaný vychází z toho, že zboží má původ v Číně. Z pohledu žalovaného tak byl použit společný celní sazebník v souladu s ustanovením hlavy II Celního kodexu.

Zásadně nesouhlasil žalovaný s názorem žalobce, že Rozsudek na jeho případ nedopadá. V daném případě vydal výzvu k úhradě antidumpingového cla věcně nepřislušný orgán. Dlužník si následně požádal o vrácení zaplaceného cla s tím, že nebylo dlužné ze zákona, když o jeho uložení rozhodl nepřislušný orgán. Situace je tedy dle žalovaného zcela analogická, v obou případech bylo podle národních předpisů stanoveno zaplatit clo „neplatným“ aktem. Poukázal na závěr soudu, že pokud by bylo clo dlužné ze zákona pouze za podmínky, že bylo platně sděleno dlužníkovi, potom by použití čl. 236 Celního kodexu bylo závislé na dodržování vnitrostátního práva jednotlivých členských států, čímž by mohlo dojít ke zpochybnění jednotného použití Celního kodexu.

Navrhl proto, aby krajský soud žaloby jako nedůvodné zamítl.

Před jednáním předseda senátu spojil věci ke společnému řízení, neboť pro to byly důvody dle § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Při jednání soudu dne 13. 9. 2011 účastníci sporu setrvali na svých stanoviscích a procesních návrzích.

Zástupce žalobce vyjádřil přesvědčení, že rozhodnutí žalovaného není v souladu s logikou a historickým vývojem institutu vracení cla v České republice. S odkazem na ustanovení § 264 dříve platného celního zákona a na článek § 217 Celního kodexu se podle něj vždy vyžadovalo a i v současnosti vyžaduje, aby clo bylo nejprve vyměřeno (vypočteno) a následně zaneseno do evidence celní správy. Pokud se tak nestane, neexistuje právní titul pro záznam do evidence, respektive pokud tento právní titul odpadne (jako v daném případě, kdy došlo k ověření neplatnosti dodatečných platebních výměrů), je třeba zaznamenané clo z evidence vyškrtnout a zaplacené clo vrátit. Nový daňový řád již na takovou situaci výslovně pamatuje, dodal zástupce žalobce. Dal také v úvahu, zda by důkazní materiál neměl být doplněn o jistě existující interní předpis celní správy, který upravuje postup při účtování cla, když takový požadavek nemohl vznést z důvodů shora uvedených v průběhu odvolacího řízení. Znovu také poukázal na porušení zásady dvojinstančnosti.

Pověřený pracovník žalovaného k věci uvedl, že pro posouzení věci bude klíčový výklad pojmu „dlužno ze zákona“, přičemž ohledně této problematiky se žalovaný řídil právě citovaným názorem Soudního dvora.

Následně krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. a rozhodl rozsudkem ze dne 15. 9. 2011, č.j. 30 Af 32/2010-43. Jím obě žalovaná rozhodnutí z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů zrušil a věci vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovanému přisvědčil, že odvolací orgán může dospět k jinému právnímu názoru, než k jakému dospěl správní orgán prvního stupně. Pokud však jde o řízení před vydáním konečného rozhodnutí ve věci, proti kterému nelze podat opravný prostředek, měl žalobce právo se seznámit s právním názorem odvolacího orgánu a vyjádřit se k němu, vznášet argumenty a navrhopvat nové důkazy. Opačným postupem žalovaný porušil zásadu dvojinstančnosti. Dále vytkl žalovanému, že neumožnil žalobci vyjádřit se v řízení před správním orgánem, a ten proto ani nemohl reagovat na případné protiargumenty. Žalobce mohl svoje námítky poprvé uplatnit až v podané žalobě. Pokud žalovaný opřel své rozhodnutí o rozsudek Evropského soudního dvora, měl na posuzovanou věc aplikovat závěry, které z něho vyplynuly. To však neučinil, čímž založil nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Dodatečným vysvětlením svého postupu ve vyjádření k žalobě žalovaný nemohl tuto vadu řízení zhojit. Krajský soud poukázal také na existující rozpor mezi žalobcem a

žalovaným ohledně původu zboží, a na to, že žalovaný nevěnoval této skutečnosti pozornost.

Na základě kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud uvedený rozsudek krajského soudu zrušil a to rozsudkem ze dne 11. 7. 2012, č.j. 8 Afs 62/2011-65; dostupném na www.ndssoud.cz.

Z jeho odůvodnění považuje krajský soud za vhodné a přiléhavé ocitovat v úplnosti následující pasáže :

[11] Nejvyšší správní soud považuje za vhodné nejprve připomenout, že žalobce zahájil řízení o vrácení částek cla v návaznosti na rozhodnutí stěžovatele ze dne 4. 12. 2009, kterými ověřil neplatnost dodatečných platebních výměrů z 10. 7. 2009. Důvodem osvědčení neplatnosti byla skutečnost, že v původně vydaných výměrech nebylo uvedeno právní ustanovení, podle kterého vznikla žalobci povinnost zaplatit antidumpingové clo. Rozhodnutí o osvědčení neplatnosti byla žalobci doručena a již 7. 12. 2009 podal žádosti o vrácení cla s tvrzením, že neexistuje právní důvod pro jejich úhradu. Téhož dne však správní orgán vydal nové dodatečné platební výměry na shodné částky antidumpingového cla, které již obsahovaly právní ustanovení, podle kterého byla vyměřena povinnost k úhradě cla. Tyto posléze vydané dodatečné platební výměry napadl žalobce odvoláními, která žalovaný zamítl rozhodnutími ze dne 8. 11. 2010, čj. 3525/2010-060100-21 a 3526/2010-060100-21. Nejvyššímu správnímu soudu je z úřední činnosti známo, že žalobce následně podal proti rozhodnutím o odvolání správní žaloby ke krajskému soudu, o kterých rozhodl krajský soud rozsudky ze dne 29. 2. 2012, čj. 8 Af 2/2011 - 48 resp. 30 Af 3/2011 - 48 tak, že je zamítl. V těchto řízeních se stěžovatel a posléze krajský soud zabývali meritem věci, tedy tím, zda byly splněny podmínky pro doměření antidumpingového cla. Relativně souběžně a na sobě nezávisle tak probíhala samostatná řízení o dodatečných platebních výměrech a o žádostech o vrácení cla.

[12] Druhou podstatnou okolností limitující rozsah hledisek přezkumu v této věci je to, že krajský soud zrušil napadená rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů a pro procesní pochybení, neboť stěžovatel neseznámil žalobce v odvolacím řízení se změnou právního názoru na projednávanou věc. Nejvyšší správní soud se proto nemohl zaměřit na to, zda byly či nebyly splněny podmínky pro vrácení cla resp. zda bylo clo dlužné ze zákona nebo povinnost k jeho úhradě vznikla až vydáním dodatečných platebních výměrů. Musel především posoudit, zda bylo odůvodnění správních rozhodnutí dostatečné a zda došlo k natolik závažnému porušení procesních práv žalobce, že bylo třeba obě rozhodnutí o odvolání z tohoto důvodu zrušit.

[13] Správní orgán v rozhodnutích o zamítnutí žádostí o vrácení uhrazeného cla ze dne 11. 1. 2010 nejprve shrnul dosavadní průběh řízení ve věci doměření cla. Žalobce v těchto žádostech tvrdil, že clo nebylo v době jeho zaplacení dlužné a jako takové muselo být v souladu s čl. 236 odst. 1 celního kodexu vráceno žadateli. Ačkoliv je povinností správního orgánu vrátit clo z úřední povinnosti podle čl. 236 odst. 2 celního kodexu, přesto podal žádost o vrácení cla. Správní orgán v obou rozhodnutích konstatoval, že byl vydán nový platební výměr, kterým bylo nově doměřeno antidumpingové clo. Částka cla měla být splatná na totožný variabilní symbol jako u

neplatného dodatečného platebního výměru. Protože je již na tomto variabilním symbolu částka cla uhrazena a žalobce částku znovu neuhradil, což by znamenalo přeplatek, celní úřad žádosti zamítl.

[14] V odvoláních žalobce mimo jiné uvedl, že clo vybrané na základě platebních výměrů ze dne 10. 7. 2009 nebylo v době, kdy došlo k jeho zaplacení, dlužné a jako takové musí být v souladu s čl. 236 odst. 1 celního kodexu vráceno. Celnímu úřadu zákon neumožňuje, aby dříve zaplacené clo použil na úhradu nově vyměřeného cla jenom proto, že bylo znovu vyměřeno ve stejné výši a splatné pod stejným variabilním symbolem. Na to reagoval stěžovatel v rozhodnutích napadených žalobou tak, že odmítl požadavek žalobce na vrácení cla podle čl. 236 celního kodexu. Clo se vrátí jen tehdy, pokud se zjistí, že v době jeho zaplacení nebyla jeho částka dlužná ze zákona. Dovozní clo bylo dlužné ze zákona. V této souvislosti odkázal na rozsudek Evropského soudního dvora ve věci Transport Maatschappij Traffic BV proti Staatssecretaris van Economische Zaken, ze dne 20. 10. 2005, C-247/04. Podle stěžovatele nebylo pochyb, že celní dluh skutečně vznikl za podmínek stanovených kapitolou 2 hlavy VI celního kodexu a částka tohoto cla byla určena použitím celního sazebníku. Proto bylo clo v době zaplacení dlužné. Navrátit clo, které je dlužné ze zákona, je možné pouze tehdy, pokud by se pravomocně prokázalo, že nárok na zaplacení cla nevznikl. Stěžovatel připustil, že v době zaplacení antidumpingového cla byly dodatečné platební výměry neplatné. Tato neplatnost je však irelevantní, protože částka cla zůstala dlužná ze zákona, i když nebyla dlužníkovi sdělena v souladu s čl. 221 odst. 1 celního kodexu.

[15] Za této situace bylo třeba posoudit, zda stěžovatel porušil v odvolacím řízení procesní práva žalobce tím, že jej předběžně neinformoval o svém právním názoru, o který hodlal opřít rozhodnutí o odvolání. Krajskému soudu je třeba přisvědčit, že žalobou napadená rozhodnutí nejsou odůvodněna podrobně a vyčerpávajícím způsobem. Nejvyšší správní soud se však po zvážení celé věci přiklonil k názoru, že z jejich odůvodnění lze dostatečně určitě zjistit, na základě jakých právních argumentů stěžovatel zamítl žádost o vrácení cla.

[16] Rovněž nedošlo k natolik intenzivnímu porušení procesních práv odvolatele, v důsledku kterých bylo nezbytné napadená rozhodnutí zrušit. Podstatou požadavku, aby rozhodnutí o odvolání nebylo pro odvolatele překvapivé, je potřeba zamezit situacím, kdy odvolací orgán o odvolání rozhodne na základě zcela jiných skutkových a právních úvah, než které odvolatel uplatnil a odvolatel je nemohl v kontextu projednávané věci ani předvídat. Tak tomu však v této věci nebylo. Krajský soud postupoval správně, pokud zdůraznil, že stěžovatel opřel své rozhodnutí o jiný právní důvod než předtím správní orgán. Zatímco ten zamítl žádosti o vrácení cel s tím, že v mezidobí byly vydány nové doplněné dodatečné platební výměry na shodnou platební povinnost na účet se shodným variabilním symbolem, stěžovatel zdůvodnil názor o nesplnění podmínek pro vrácení cla tím, že povinnost k jeho úhradě vznikla a trvala ze zákona a osvědčení neplatnosti dodatečných platebních výměrů na ni nemělo vliv. Tento názorový posun však pro žalobce nebyl překvapivý. Je totiž třeba obrátit pozornost k obsahu odvolání žalobce proti rozhodnutím o zamítnutí jeho žádostí. V něm vyjádřil názor, že v důsledku osvědčení neplatnosti dodatečných platebních výměrů nebylo clo v okamžiku jeho zaplacení dlužné, a proto mělo být „v souladu s čl. 236 odst. 1 alinea první celního

kodexu vráceno odvolateli.“ Odvolatelem zmíněné ustanovení celního kodexu stanoví, že se dovozní nebo vývozní clo vrátí, jestliže se zjistí, že v době, kdy bylo zapláceno, nebyla jeho částka dlužná ze zákona nebo že byla zaúčtována v rozporu s čl. 220 odst. 2 celního kodexu. Byl to tedy žalobce, kdo v odvoláních výslovně argumentoval ustanovením, jehož hypotéza zahrnuje případy nesprávného zaúčtování cla, i případy, kdy částka cla není dlužná již ze zákona.

[17] Odvolatel má nepochybně právo sám uvážit, jakým způsobem bude v odvolání formulovat své argumenty. V návaznosti na odůvodnění rozhodnutí o vrácení cla lze akceptovat, že své stanovisko primárně opřel o přesvědčení, že zde nebyly účinné platební výměry k úhradě cla. Pokud se však již správní orgán zabýval konkurencí neplatného dodatečného platebního výměru a bezprostředně po ověření neplatnosti vydaného opraveného platebního výměru, bylo možné předpokládat, že žalobci při argumentaci čl. 236 odst. 1 celního kodexu nemohla uniknout souvislost, zda povinnost k úhradě cla případně nevznikla ze zákona. Neobstojí proto názor krajského soudu, že žalobce argumentoval těmito souvislostmi až v žalobě pouze v důsledku změny právního názoru stěžovatele. I když správní orgán (nutno konstatovat nedostatečně) hodnotil, zda zde byl právní důvod pro nevrácení cla, mohl se žalobce již v podaném odvolání podrobně věnovat též tomu, že clo rovněž nebylo dlužné ze zákona. Proto nemohl být postup žalovaného pro žalobce, který byl v řízení právně zastoupen, natolik překvapivým, že mu znemožnil jeho procesní obranu v odvolacím řízení.

[18] V této věci nešlo o následné hodnocení důkazních prostředků, které nebyly hodnoceny nebo byly hodnoceny jinak. Šlo pouze o posouzení, zda byly splněny předpoklady právního ustanovení, kterým v odvolání argumentoval sám žalobce. Na rozdíl od věci projednávané Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 4 Afs 34/2003 nedoplňoval nyní stěžovatel dokazování ve směru naznačeném předchozím zrušujícím rozsudkem krajského soudu a nepřihlížel nově k natolik zásadní okolnosti, jakou je např. to, zda je předložená dohoda řádně opatřena podpisy všech zúčastněných. Zde stěžovatel opřel výrok o zamítnutí žádostí sice o jiný právní důvod, ten se však opíral o ustanovení, kterým žalobce sám argumentoval v odvolání. Nejvyšší správní soud se proto přiklonil k názoru, že postup stěžovatele nebyl pro odvolatele natolik překvapivým, aby bylo nezbytné žalobou napadená rozhodnutí z uvedeného důvodu zrušit.

[19] Krajský soud vytkl napadeným rozhodnutím rovněž jejich nedostatečné odůvodnění. Tomu lze přisvědčit do té míry, že stěžovatel příliš podrobně nezodůvodnil, proč se domnívá, že částky cla byly dlužny ze zákona. Je otázkou, nakolik se na této skutečnosti projevil fakt, že správní orgán nadále vedl vedle řízení o žádosti o vrácení cla též řízení o doměření cla a žalobce v uvedeném řízení proti doměření brojil. Přesto však lze z odůvodnění napadených rozhodnutí zjistit, z jakých důvodů podaným odvoláním nevyhověl. Reagoval především na tvrzení, že neplatný dodatečný platební výměr nemohl založit jeho povinnost k úhradě cla. Proto argumentoval judikaturou Evropského soudního dvora, která rovněž řešila případ, kdy rozhodnutí o povinnosti uhradit clo bylo shledáno neplatným, tehdy dokonce v důsledku nedostatku kompetence správního orgánu k jeho vydání. Analogicky proto dospěl k názoru, že v této věci byly sice shledány nedostatky dodatečných platebních výměrů ze dne 10. 7. 2009, ty však byly

bezprostředně po jejich osvědčení napraveny vydáním výměrů nových. Konstatování, že považuje za nepochybné, že celní dluh skutečně vznikl za podmínek stanovených kapitolou 2 hlavy V celního kodexu a částka byla určena použitím celního sazebníku, je sice stručné, ale dostatečné k vyjádření přesvědčení, že došlo k dovozu zboží, na které právní předpisy uvalují antidumpingové clo, které bylo třeba zaplatit. Rovněž z něj zřetelně vyplývá názor, že ani osvědčení neplatnosti dodatečných platebních výměrů a následné vydání výměrů „opravených“ nic nezměnilo na povinnosti žalobce clo uhradit a rovněž na tom, že nebyl shledán důvod k vrácení uhrazeného cla žalobci.

[20] Krajskému soudu lze částečně přisvědčit, pokud požadavek na podrobné odůvodnění rozhodnutí zdůvodňuje tím, že je mezi účastníky soudního řízení spor o původu zboží a tedy o samotném vzniku celní povinnosti. Existencí rozdílných stanovisek obou stran zdůvodňuje potřebu řádného a podrobného zdůvodnění rozhodnutí o odvolání. Současně je však třeba vidět, že řízení o vrácení cla nebylo jediným řízením, které správní orgán se žalobcem ohledně předmětných obchodních případů vedl. Nedošlo k tomu, že by po právní moci rozhodnutí o vrácení cla neměl žalobce procesní možnost obrany proti povinnosti uhradit clo resp. dosáhnout jeho následného vrácení. Souběžně probíhalo řízení o odvolání proti nově vydaným platebním výměrům, následovalo řízení před krajským soudem a v současné době probíhá řízení o kasační stížnosti v uvedené věci. Tam je řešena samotná podstata sporu, tedy původ dováženého zboží a splnění podmínek pro doměření cla. Žádost o vrácení cla byla logickou procesní reakcí žalobce na vydání osvědčení o neplatnosti dodatečných platebních výměrů. To, že správní orgán svůj procesní postoj nezměnil, potvrdil vydáním opravených platebních výměrů bezprostředně poté. Žalobce tak mohl proti názoru celních orgánů brojit, což rovněž činí. Krajský soud přezkoumával rozhodnutí o žádosti o vrácení cla chronologicky dříve než rozhodnutí o odvolání proti dodatečným platebním výměrům. I tato okolnost mohla ovlivnit krajský soud při úvaze, zda je odůvodnění napadených rozhodnutí dostatečné a zda rozhodnutí z tohoto hlediska ještě obstojí.

[21] I se zřetelem k uvedeným souvislostem dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že byť rozhodnutí žalovaného rozhodně nejsou odůvodněna precizně, lze z nich rozeznat důvody, pro které byla odvolání zamítnuta a krajský soud je mohl přezkoumat.

K tak rozsáhlé citaci z uvedeného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu přistoupil krajský jednak proto, že z ní jsou dobře patrné názory a závěry Nejvyššího správního soudu na řadu aspektů relevantních pro posouzení přezkoumávané věci, jednak proto, že právní závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v tomto rozhodnutí jsou pro krajský soud v dalším řízení závazné (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

Po vrácení věci nařídil krajský soud jednání ve věci na den 22. 10. 2013. Žalobce se z jednání omluvil, předložil pouze písemné vyjádření k věci ze dne 22. 10. 2013. Z jeho obsahu je zřejmé, že setrval na svých stanoviscích. Z odůvodnění napadených rozhodnutí žalovaného nelze dle něho zjistit spolehlivě jejich skutkové ani právní důvody, což nelze zhojit úvahami soudu, byť by se jednalo o Nejvyšší správní soud. Ten se navíc k novým platebním výměrům staví jako k rozhodnutím o předběžné otázce. Jedná se přitom o rozhodnutí nová, která navíc nejsou ani

rozhodnutími opravnými, jak tvrdil Nejvyšší správní soud. Jeho postup shledal žalobce nabádáním výkonné moci k libovůli a porušování práv subjektů stojících vně správy. Žalobce dále rozvedl svoji žalobní námitku týkající se neexistence zaúčtování dotčeného cla ve smyslu čl. 217 odst. 1 Celního kodexu. Nebylo-li clo zaúčtováno v době jeho placení žalobcem, pak žalobce nemohl platit clo, nýbrž od něj byla celními orgány na základě neplatných předběžně vykonatelných rozhodnutí vylákána právně nepodložená platba. Žalovaný si tak měl posoudit žádost o vrácení přeplatku ve smyslu ustanovení § 64 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), což neučinil a tím porušil žalobcova práva. Dle žalobce tak stále ve věci existuje přeplatek, který správní orgány jsou povinny vrátit. Po vydání nových platebních výměrů došlo sice k zaúčtování cla, ale až po zaplacení žalobcem na základě dříve vydaných neplatných platebních výměrů a tedy bez zaúčtování. Žádné rozhodnutí o započtení původně zaplacených částek na úhradu cla zaúčtovaného na základě nových platebních výměrů přitom celní orgány nevydaly. Jinak žalobce setrval na svých procesních návrzích.

Totéž učinil i žalovaný. V reakci na vyjádření žalobce pouze doplnil, že podstata věci, tedy zda zde existovalo dlužné clo či nikoliv, již byla soudy ve správním soudnictví pravomocně rozhodnuta s kladným výsledkem pro žalovaného. Zdůraznil také, že žádosti žalobce o vrácení cla byly celním orgánům doručeny až po vydání nových platebních výměrů. V době podání žádostí tedy již celní dluh nepochybně existoval a celní orgány by byly povinny postupovat dle § 270 odst. 1 písm. c) celního zákona. Nemohlo tedy dojít v žádném případě k tomu, že by žalobci bylo fakticky zaplacené clo vráceno.

Po té krajský soud znovu přezkoumal napadená rozhodnutí podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. O věci usoudil následovně.

Pokud jde o žalobní námitky vztahující se k poškození žalobcových práv tím, že jej odvolací orgán neinformoval o právním názoru, na němž založil svá rozhodnutí (včetně námitky porušení zásady dvojinstančnosti), odkazuje krajský soud plně na závěry Nejvyššího správního soudu, který takové pochybení neshledal (srovnej zejména body 15 až 18 shora citovaného rozsudku). Stejně tak neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného pro nedostatek důvodů (srovnej zejména body 19 a 20 citovaného rozsudku). Jak už krajský soud předdeslal, je těmito právními názory vázán a není už tedy důvodu se k nim podrobněji vracet. Snad jenom potud, že krajský soud rozhodně nevnímá, na rozdíl od žalobce, tyto závěry Nejvyššího správního soudu jako jeho nabádání výkonné moci k libovůli a porušování práv účastníků řízení, nýbrž jako zcela legitimní a řádně odůvodněné právní názory soudu, které plně respektuje.

Pozornost je třeba obrátit k podstatě věci. Tou bylo v daných věcech zodpovězení otázky, zda žalobci s ohledem na zjištěný skutkový stav věci, o němž není pochyb, vzniklo právo na vrácení zaplaceného antidumpingového cla.

Respektive, zda žalovaný, pokud dospěl k závěru, že žalobci právo na vrácení cla nevzniklo, v souvislosti s tím správně aplikoval ustanovení čl. 236 odst. 1 Celního kodexu, o něž tento závěr zejména opřel.

Krajský soud dospěl k názoru, že postup žalovaného byl s uvedeným ustanovením Celního kodexu zcela v souladu. Dle čl. 236 odst. 1 Celního kodexu se dovozní nebo vývozní clo vrátí, jestliže se zjistí, že v době, kdy bylo zapláceno, nebyla jeho částka dlužná ze zákona nebo že byla zaúčtována v rozporu s čl. 220 odst. 2. Jak již správně upozornil Nejvyšší správní soud, samotná podstata sporu, tedy původ dováženého zboží a splnění podmínek pro doměření cla, byla řešena v souběžně probíhajících řízeních o odvolání žalobce proti nově vydaným platebním výměrům, následně v řízeních soudních. Ta byla ukončena rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2013, č.j. 8 Afs 33/2012-72, a ze dne 29. 3. 2013, č.j. 8 Afs 34/2012-64. Nejvyšší správní soud jimi zamítl kasační stížnosti žalobce proti rozsudkům zdejšího soudu, jimiž byly žalobcovy žaloby v daných věcech zamítnuty. Stručně řečeno, uvedenými rozsudky byla potvrzena správnost a zákonnost postupu celních orgánů při doměření antidumpingového cla žalobci. V podrobnostech odkazuje krajský soud na obsah odůvodnění uvedených rozsudků.

Pokud tedy bylo pravomocně rozhodnuto, že zákonné podmínky pro doměření tohoto cla byly naplněny, není dle krajského soudu tuto skutečnost možno vyložit jinak, než že v přezkoumávaných věcech byla částka cla dlužná ze zákona ve smyslu ustanovení čl. 236 odst. 1 Celního kodexu. Na této skutečnosti nemohlo nic změnit ani ověření neplatnosti dodatečných platebních výměrů s účinky k 7. 12. 2009 a vydání nových platebních výměrů téhož dne. Ano, žalobce zaplatil clo na základě dodatečných platebních výměrů, u nichž došlo později k ověření jejich neplatnosti. Tato skutečnost však nemohla nic změnit na tom, že dlužné clo zde v době, kdy žalobce provedl jeho faktickou úhradu, ze zákona existovalo. Celní dluh vznikl za podmínek stanovených kapitolou 2 hlavy VII Celního kodexu a částka cla byla určena použitím celního sazebníku. Žalobce tedy povinnost úhrady cla ze zákona stíhala, to je moment relevantní pro posouzení věci, nikoliv žalobcem stále zdůrazňovaný fakt ověření neplatnosti původních dodatečných platebních výměrů a vydání platebních výměrů nových. Za této situace nárok na vrácení cla žalobci nevznikl.

Protože argumentace žalovaného obsažená v jeho rozhodnutích je založena na stejných právních závěrech, nemohl krajský soud jinak, než ji shledat správnou, zcela v souladu s ustanovením čl. 236 odst. 1 Celního kodexu. Příléhavým shledal i odkaz žalovaného na rozsudek Evropského soudního dvora ve věci *Transport Maatschappij Traffic BV proti Staatssecretaris van Economische Zaken* ze dne 20. 10. 2005, C-247/04, jehož závěry lze využít i na projednávaný případ a na podporu shora uvedených závěrů.

Žalovaný tedy nepochybil, pokud ve věci aplikoval ustanovení čl. 236 odst. 1 Celního kodexu (aplikace jiných právních předpisů, např. žalobcem zmiňovaného

daňového řádu, na místě nebyla), navíc tak učinil způsobem, který krajský soud shledal zcela správným a důvodným.

Irelevantní je v souvislosti s tím rovněž argumentace žalobce, že v době platby nebylo clo zaúčtováno ve smyslu čl. 217 odst. 1 Celního kodexu a to právě s ohledem na ověření neplatnosti původních dodatečných platebních výměrů. Pokud totiž došlo k ověření jejich neplatnosti (na základě nichž bylo clo zaúčtováno) ke dni 7. 12. 2009 a téhož dne byla vydány nové platební výměry jako nový právní titul k zaúčtování cla, k odúčtování cla ze strany celních orgánů fakticky nikdy nedošlo. Jak už ale uvedl krajský soud shora, tato otázka není pro posouzení věci podstatná, tou je již zmíněná existence celního dluhu ze zákona, která byla v přezkoumávaných věcech nepochybně prokázána.

Protože tedy krajský soud s ohledem na shora uvedené nepřisvědčil žádné ze žalobních námitek, neshledal žalobu důvodnou a nezbylo mu, než ji zamítnout v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný, ten se však náhrady nákladů řízení výslovně vzdal.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 22. října 2013

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu